

VERENIGING oud harlingen

opgericht 8 november 1954

BELEIDSPLAN

2026-2030

Harlingen, april 2026
Postbus 80
8860 AB Harlingen
info@oud-harlingen.nl
www.oud-harlingen.nl

Inhoud

Inleiding	3
1. Missie/ visie	4
1.1 Strategie	4
2. Huidige situatie	5
2.1 Activiteiten van de organisatie	5
3. Toekomst	7
4. Organisatie	9
4.1 Bestuur	9
4.2 Werknemers	9
5. Financiën	9

Inleiding

In 1954 zat in een Harlinger huiskamer een klein groepje initiatiefnemers bij elkaar om vorm te geven aan het idee een vereniging 'Oud Harlingen' op te richten. De voortrekkers van toen hebben vast niet durven dromen dat hun geesteskind anno 2026 zou zijn uitgegroeid tot een vaste waarde in het maatschappelijke leven van Harlingen, met jaarrond allerlei activiteiten en de steun van bijna 1500 leden.

Onze vereniging heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een spreekbuis van de bevolking die trots en zuinig is op het erfgoed dat we van vorige generaties overnamen. Maar we willen niet enkel 'op de winkel passen' en louter behouden wat ons is nagelaten. Oud Harlingen wil ook een actieve rol spelen in de verdere ontwikkeling van de stad, juist om te zorgen dat die aansluit en voortbouwt op onze geschiedenis.

Zoedoende zijn we op allerlei fronten actief: we verfraaien de stad waar mogelijk, maken inwoners en politiek bewust van ons rijke gezamenlijke bezit, ontsluiten oude bronnen, denken mee over nieuwe ontwikkelingen – wie in Harlingen woont of werkt komt ons vroeger of later beslist tegen.

In dit beleidsplan beschrijven we onze huidige activiteiten en geven we een aantal speerpunten voor de komende jaren aan. Eén daarvan is een verdere groei van onze vereniging. De belangstelling voor plaatselijke en regionale geschiedenis groeit nog steeds en we proeven ook bij nieuwe inwoners van onze stad een steeds groter enthousiasme voor de historie van hun nieuwe woonplaats. Dat biedt ons de kans Oud Harlingen verder te vergroten én te verjongen – en dát is weer nodig om onze vereniging vitaal de toekomst in te loodsen.

Bestuur Vereniging Oud Harlingen
17-04-2026

1. Missie/ visie

In de statuten staat onze doelstelling beschreven:

‘De Vereniging Oud Harlingen heeft als doel het bewaren en door restauratie, herbouw, nieuwbouw en herinrichting al dan niet door derden, bevorderen van het stedenschoon van Harlingen, alsmede het verzamelen en tentoonstellen van voorwerpen, betrekking hebbende op de historie van deze stad.

Zij tracht haar doel langs wettige weg te bereiken en wel door:

- Het houden van vergaderingen en lezingen;
- Het geven van adviezen of geldelijke bijdragen tot beschermen, bewaren, restaureren of herbouwen van uit historisch of architectonisch oogpunt waardevolle gebouwen of monumenten in de gemeente Harlingen, dan wel in de gemeente waarvan de stad Harlingen deel uit zal maken;
- Het verkrijgen door aanschaffing, schenking, in bruikleenneming, in goede staat behouden en tentoonstellen van roerende goederen, op de historie van Harlingen betrekking hebbende;
- Het beschermen van natuurschoon in de gemeente Harlingen, dan wel de gemeente waarvan de stad Harlingen deel zal uitmaken;
- Het verzamelen, vastleggen en uitgeven van historische gegevens de geschiedenis of overblijfselen en bouw- en kunstwerken van Harlingen betreffende;
- Het aangaan en voeren van rechtsgedingen ter verwezenlijking van haar doelstelling.’

In de afgelopen decennia heeft deze brede doelstelling zich vertaald in een breed scala van activiteiten, waarbij eigenlijk alleen het derde gedachtestreepje oningevuld is gebleven. Die taak wordt sinds 1957 ingevuld door museum Het Hannemahuis, waarmee onzer vereniging uitstekende contacten onderhoudt.

Het gaat dus niet alleen om het materiële erfgoed maar ook om het immateriële erfgoed. Een belangrijk speerpunt van dat laatste is bijvoorbeeld het behoud van het Harlinges, de eigen taal van Harlingen.

1.1 Strategie

Breed draagvlak is essentieel om onze doelstelling te bereiken. Daarom houdt de vereniging het lidmaatschapsgeld laag en presenteren wij ons bij passende gelegenheden zoals Open Monumentendag. Daarnaast werken we actief aan het werven van nieuwe leden: jong en oud, geboren Harlingers en import-stadgenoten.

Organisatorisch hebben de bestuursleden elk bepaalde onderwerpen in zijn/haar portefeuille. Werkgroepen houden zich bezig met structurele zaken zoals het jaarrond beoordelen van bouw- en sloopvergunningen; projectgroepen pakken onderwerpen op die met een concreet einddoel afgerond kunnen worden.

De vereniging streeft naar een open communicatie met politiek, bedrijven, burgers en andere maatschappelijke partijen; of het nu gaat om een woningcorporatie die een wijk wil renoveren, de aanleg van een nieuwe weg, herinrichting van de binnenstad, bestemmingsplannen of wat dan ook.

2. Huidige situatie

De Vereniging Oud Harlingen is inmiddels een begrip onder de bevolking van Harlingen en het gemeentebestuur. Een vereniging die goede contacten onderhoudt met verschillende partijen die de schoonheid van de stad en haar bewoners ondersteunt. Samenwerking met deze partijen, maar juist ook een goede samenwerking met de vele vrijwilligers, zorgt ervoor dat de vereniging erin slaagt een belangrijke bijdrage te leveren aan het behoud van Harlingen als monumentenstad. Door de vele publicaties, lezingen, filmvoorstellingen en andere activiteiten wordt er een mooie bijdrage geleverd aan het beschrijven, vastleggen en uitdragen van de (huidige) geschiedenis van de stad.

Met de successen van de huidige activiteiten is natuurlijk het doel van de vereniging nog niet bereikt. In een stad met zo'n rijke geschiedenis als Harlingen valt altijd weer iets 'nieuws ouds' te ontdekken. Dat kan gaan om vergeten zaken die op zolders of in schuurtjes liggen opgeslagen, om oude aktes die eeuwenlang ongelezen bleven en nu ontcijferd worden, maar ook om het vastleggen van herinneringen van ouderen óf zelfs het in beeld of geluid vastleggen van veranderingen die nu gaande zijn. De dag van vandaag is immers morgen al weer geschiedenis.

2.1 Activiteiten van de organisatie

Structurele activiteiten zijn onder meer:

- Muurschilderingen.

Het onderhouden van een serie reclameschilderingen, die tussen 1998 en 2015 op gevels van panden in de binnenstad werden teruggebracht.

- Harlinger taal

Het levend houden van het Harlinger Stadsfries, onder andere door het verzamelen en uitgeven van liedjes en andere teksten. Recent is in samenwerking met de bibliotheek het eerste dictee in het Harlinges georganiseerd. De enthousiaste deelnemers gaven aan dit jaarlijks te willen.

- Subsidie

Het stimuleren van het restaureren of terugbrengen van kleine elementen aan panden, zoals schoorsteenborden, gevelstenen en stoepalen, door het bescheiden subsidiëren daarvan.

- Archiefonderzoek

Het ontsluiten van oude aktes en registers door het ontcijferen en overnemen van gegevens daaruit, en het publiceren ervan op een website.

- Oude films (en foto's)

Het verzamelen, restaureren en vertonen van oude filmbeelden, bijvoorbeeld tijdens verenigingsactiviteiten of – op verzoek – bij andere verenigingen. In samenwerking met het Fries Film & Audio Archief (FFA) worden steeds meer films uit onze collectie professioneel gedigitaliseerd en gearchiveerd.

- Struikelstenen

Het levend houden van de geschiedenis van de Joodse gemeenschap in Harlingen, door het beheren van tientallen zgn. Struikelstenen in de stad. Daarnaast ook het beheren van de 16 struikelstenen die in 2025 zijn geplaatst voor tijdens de Tweede Wereldoorlog omgekomen verzetsstrijders.

- Stadsschouw

Het jaarlijks inventariseren van vooruitgang en verbeterpunten aan panden. Verbeterpunten worden met de gemeente gecommuniceerd omdat de gemeente eerste verantwoordelijke is voor het aanspreken van de eigenaren van de panden. Bij vooruitgang/verbeteringen worden de eigenaren door de vereniging gecomplimenteerd.

- Informatiestands

Het onder de aandacht brengen van de rijke geschiedenis van de stad door aanwezig te zijn bij diverse evenementen.

- Zoutwinning

Het voorkomen van schade aan de historische binnenstad door bodemdaling veroorzaakt door zoutwinning voor de havenmond van Harlingen. En mocht er toch schade ontstaan, het zorgdragen voor een toereikende schaderegeling. Deze activiteit wordt inhoud gegeven door de Stichting Behoud Historisch Harlingen (SBHH), een stichting die is voortgekomen uit onze vereniging. De vereniging heeft een afgevaardigde in het stichtingsbestuur.

- Ruimtelijke ordening en welstand

Het becommentariëren van afgegeven omgevingsvergunningen, welstandsnota, concept-bestemmingsplannen, en andere gemeentelijke wet- en regelgeving.

- Magazine

Het jaarlijks uitgeven van een Magazine met artikelen van (oud-)inwoners en amateurs-historici, om de geschiedenis van de stad te belichten.

- Publicaties

Het uitgeven van verschillende publicaties als “oude” ansichtkaarten en fotoboekjes (inmiddels acht) in de serie ‘Harlingen mien Stadsje’. Daarnaast wordt in 2026 een tweede (aangevulde) editie uitgegeven van Harlinges, mien Taaltsje, waarin de Harlinger taal is gedocumenteerd.

- Juridische zaken

Het aangaan en voeren van rechtsgedingen ter verwezenlijking van onze doelstelling.

- Publieksinformatie

Het beantwoorden van informatieverzoeken van particulieren, overheden en andere organisaties.

Incidenteel worden er uiteraard ook activiteiten uitgevoerd. Zo wordt er eens in de drie jaar een lichtjestocht georganiseerd waarbij deelnemers langs mooie historische plekken worden geleid en ondertussen worden verrast met muziek en theatrale acts. In 2026 is bij de gemeenteraadsverkiezingen een analyse gemaakt van de erfgoedstandpunten van de politieke partijen in hun verkiezingsprogramma's.

- Interne activiteiten

- Voorjaars- en najaarsvergadering voor alle leden
- Speciale jaarlijkse bijeenkomst voor alle vrijwilligers

3. Toekomst

De vereniging is in alle opzichten op de juiste weg, maar loopt ook aan tegen een aantal beperkingen bij het huidige beleid. Juist daarom wil de vereniging zich richten op een aantal speerpunten voor de toekomst. Bij het verwezenlijken van deze speerpunten, zorgt de vereniging voor om een nog beter fundament te creëren in het bestaansrecht van onze mooie vereniging.

De speerpunten waar de vereniging zich in de komende jaren op wil richten, zijn:

Samenwerking:

Door samen te werken met verschillende partijen, ervoor te zorgen om aan de gesprekstafel te komen, kan de vereniging invloed hebben in processen binnen de gemeente. Een intensievere samenwerking met de gemeente Harlingen, maar ook een samenwerking met partijen als een woningbouwcoöperatie of lokale ondernemers kunnen schoonheid van de stad ten goede komen. Ook door meer aandacht te hebben voor onze vrijwilligers, kunnen wij op vele vlakken actief blijven. Door een samenwerking met een externe partij als het Fries Foto- en Filmarchief kunnen onze film- en fotomaterialen beter bewaard blijven, heeft de vereniging toegang tot een nog groter archief en kunnen de materialen van de vereniging gebruikt worden voor onderzoek.

Deze focus op meer samenwerking heeft al concrete resultaten opgeleverd in de vorige beleidsperiode. Voorbeelden: Taalnota gemeente Harlingen met aandacht voor het Harlinges; samenwerking met de bibliotheek om het eerste dictee in het Harlinges te organiseren;

Proactief:

Wanneer ervoor gezorgd wordt om aan de gesprekstafel te komen van de verschillende samenwerkingspartners, kan er voor gezorgd worden om in een vroeg stadium mee te

denken over projecten die gaan spelen in de stad. De vereniging moet de positie krijgen om meer vooraf gevraagd en ongevraagd advies te geven. In de huidige situatie wordt er vaak achteraf pas commentaar geleverd, waardoor herstel lastiger is.

Zichtbaarheid:

Hoewel de Vereniging Oud Harlingen een begrip is in de gemeente Harlingen en daarbuiten, kan er nog meer gedaan worden aan de zichtbaarheid van de vereniging. Hierbij zou een eigen, fysieke plek in de binnenstad een goed middel zijn. Een locatie waar bewoners en andere gasten naar toe kunnen gaan om vragen te stellen, publicaties in te zien of elkaar te ontmoeten. Overigens wordt sociale media ook meer en meer gebruikt om de zichtbaarheid te vergroten.

Digitalisering:

De vereniging heeft in de afgelopen jaren vele materialen verzameld, welke niet of nauwelijks publiekelijk toegankelijk zijn. De vele publicaties in de magazines die de vereniging heeft uitgebracht, zouden digitaal inzichtelijk gemaakt kunnen worden op de website. In samenwerking met het Fries Film & Audio Archief (FFA) worden steeds meer films uit onze collectie professioneel gedigitaliseerd en gearchiveerd. Een belangrijk doel voor de komende periode is om een groeiend deel van dit materiaal online beschikbaar te maken voor het publiek via het platform van het FFA. De samenwerking met het FFA wordt daarom voortgezet. Oude, originele filmrollen die bij de vereniging worden ingeleverd blijven wij zoveel mogelijk onderbrengen bij het FFA voor digitalisering en duurzame opslag, zodat dit waardevolle erfgoed ook voor de toekomst behouden blijft.

Betrokkenheid jeugd:

Een langlopende uitdaging is om de jeugd meer te betrekken bij de vereniging. Zoals altijd gezegd wordt, heeft de jeugd de toekomst. Het bestuur heeft een 'werkgroep Jeugdzaken' opgericht en het is de bedoeling dat ook jongeren daarin zitting hebben. Vanuit deze werkgroep kan er doorstroming plaatsvinden naar het bestuur. De coördinator van deze werkgroep legt verantwoording af aan het bestuur. Daarnaast willen wij door meer op de voorgrond te treden met digitaliseren, actief te zijn op de sociale media en laagdrempelig contacten te leggen met de verschillende scholen in de stad, ervoor zorgen dat de vereniging bij de jongeren bekend wordt. Voorbeelden daarvan zijn de in de afgelopen jaren vervaardigde puzzelwandeltochten voor kinderen en (groot)ouders maar ook de projecten op scholen om de jeugd met het Harlinges en de historie van Harlingen kennis te laten maken.

Ledenwerving en actief vrijwilligersbeleid

De vereniging heeft veel leden in de oudere leeftijdscategorie. Aanwas en verjonging is dan ook noodzakelijk. Daarnaast is er een nieuwe aanwas van vrijwilligers nodig gezien de vele activiteiten die de vereniging uitvoert en/of waarbij betrokken bij is. Een actieve werving van nieuwe bestuursleden is en blijft eveneens noodzakelijk.

4. Organisatie

KvK-nummer: 40004274

RSIN (ANBI): 806049947

Rechtsvorm: Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid

Statutaire naam: Vereniging Oud Harlingen

Statutaire zetel: Harlingen

Postadres: Postbus 80, 8860 AB Harlingen

Telefoonnummer: 0517-433064

Datum oprichting: 8 november 1954

SBI-Code: 91200 - Activiteiten met betrekking tot historische locaties en monumenten en
91300 - Instandhouding, restauratie en overige ondersteunende activiteiten voor
cultureel erfgoed

Internet: www.oud-harlingen.nl

Mail: info@oud-harlingen.nl

4.1 Bestuur

Sinds 17 april 2026 bestaat het bestuur uit:

- J. Feikema (voorzitter)
- Mevr. J. Walta (secretaris/penningmeester)
- Dhr. I.P. Zeijlemaker
- Mevr. A.M. Galema

4.2 Werknemers

De vereniging werkt uitsluitend met vrijwilligers. Er zijn geen werknemers of bezoldigde bestuursleden.

5. Financiën

De vereniging draait geheel op contributies van de leden en een enkele gift. In voorkomende gevallen worden extra fondsen geworven voor een specifiek doel, zoals in 2012 toen 45 herdenkingsstenen voor weggevoerde Joodse Harlingers werden gefinancierd via een publiksactie. De vereniging Oud Harlingen ontvangt geen subsidies van de overheid.

Beheer en besteding van het vermogen

Per 31 december 2025 heeft de Vereniging een eigen vermogen van € 82.818,38. Dit eigen vermogen wordt aangehouden als reserve teneinde lopende verplichtingen te voldoen en eventuele verzoeken van derden om een financiële bijdrage te kunnen honoreren – denk aan een gift aan de stichting Interieurs in Fryslân, die bewaard gebleven waardevolle elementen in Harlinger interieurs inventariseerde.

Overigens is de vereniging terughoudend met dergelijke bijdragen: de inkomsten uit contributies zijn maar net voldoende om alle eigen jaarlijkse uitgaven te dekken. De

halfjaarlijkse nieuwsbrief, die alle leden thuisbezorgd krijgen, het jaarlijkse Magazine en de halfjaarlijkse ledenvergaderingen souperen het grootste deel van het contributiebedrag op.

In 2021 heeft de vereniging uit de nalatenschap van het echtpaar Glastra van Loon-Bruinsma (van Liauckema) een substantieel bedrag ontvangen, welk bedrag tot 2030 in stand dient te blijven maar waarvan tot die datum het rendement voor de doelstellingen van de vereniging kan worden besteed. Het ontvangen bedrag is belegd en daarnaast wordt een buffer aangehouden in verband met mogelijke daling van de beurswaarde.

Het werven van gelden

De grootste en vrijwel enige inkomstenbron van de vereniging betreft de contributie. Daarnaast worden er nog gelden verworven vanuit de opbrengst van verkoop van boeken en magazines.

ANBI-status

Per 1 januari 2017 is Oud Harlingen erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling, met daarbij de status 'culturele ANBI'. Giften aan onze vereniging kunnen de schenker belastingvoordeel opleveren.